

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA STROJNICKÁ VSETÍN

2. inovovaná verze

Školní vzdělávací program Domova mládeže

1. 9. 2017

Základní identifikační údaje o škole

Název školy: Střední průmyslová škola strojnická Vsetín
Adresa školy: Pod Strání 1776, 755 01 Vsetín
IČ: 0084343407
REDIZO: 600018245
Ředitel školy: Ing. Miroslav Václavík
Kontakty: telefonní číslo 571 428 910, 571 428 911
fax 571 428 912
e-mailová adresa: spss@spssvsetin.cz
adresa webu www.spssvsetin.cz

Kontakt: Domov mládeže - telefonní číslo 571 428 935

Zřizovatel školy: Zlínský kraj

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro DM SPŠS Vsetín

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2013

Ing. Miroslav Václavík, ředitel školy

OBSAH

1. Charakteristika domova mládeže
2. Cíle výchovy a vzdělávání
3. Délka, formy, metody a strategie výchovy a vzdělávání
4. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení ubytování v DM
5. Podmínky pro výchovu a vzdělávání žáků se SVP
6. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek
7. Popis podmínek BOZ
8. Evaluace ŠVP
9. Přílohová část

1. Charakteristika domova mládeže

Domov mládeže (dále DM) je školské zařízení součástí příspěvkové organizace Střední průmyslové školy strojnické Vsetín, které je zřizovatelem Zlínský kraj. Předmět činnosti organizace je vymezen příslušnými ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, vyhláškou č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, v platném znění, a předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy.

Domov mládeže poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a zajišťuje těmto žákům také stravování, které se řídí vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů.

Domov mládeže je součástí komplexu budov Střední průmyslové školy strojnické Vsetín, nachází se na pozemcích u řeky Bečvy poblíž centra města Vsetín. Působnost DM je místní a v posledních třech letech poskytuje služby žákům a studentům spádových středních a vyšších odborných škol.

Celková ubytovací kapacita DM je 110 lůžek umístěných ve 37 dvou a třílůžkových pokojích. Domov mládeže poskytuje ubytovací služby v rámci doplňkové činnosti také veřejnosti.

Žáci a studenti ubytovaní v DM jsou rozděleni podle věku, pohlaví a školy do základních výchovných skupin. Žáci pocházejí z nejrůznějšího sociokulturního prostředí, jsou žáky středních škol ukončených maturitní zkouškou, žáky středních odborných škol ukončených závěrečnou zkouškou (s výučním listem) a studenty vyšších odborných škol.

2. Konkrétní cíle výchovy mimo vyučování

Veškerá činnost pedagogických i nepedagogických pracovníků v DM vychází z obecných cílů vzdělávání daných zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění, kterými jsou zejména:

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b) pochopení uplatnění zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- c) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- d) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- e) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- f) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví
- g) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání.

V rámci realizace školního vzdělávacího programu DM je kladen důraz na to, aby si:

- a) žáci a studenti osvojili nástroje pro pochopení světa, rozvinuli dovednosti k učení - učili se poznávat;
- b) naučili se tvořivě zasahovat do svého životního, přírodního i společenského, prostředí - učili se jednat;
- c) porozuměli vlastní osobnosti a jejímu utváření v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami - učili se být;
- d) spolupracovali s ostatními, našli si své místo mezi ostatními - učili se společně žít.

DM jako školní zařízení Střední průmyslové školy strojnické Vsetín usiluje o to, aby:

- a) školní vzdělávací program směřoval k získávání potřebných sociálních, rozumových, emočních a pohybových dovedností;
- b) příznivé sociální klima školy podporovalo pozitivní mezilidské vztahy mezi žáky, studenty a dospělými a uvnitř obou skupin navzájem;
- c) zaměstnanci poskytovali kvalitní služby a byli si vědomi svého postavení vůči žákům a studentům a plně respektovali specifické rysy osobnosti žáka či studenta, jeho nadání a handicap v rámci norem slušného mezilidského chování a jednání;
- d) spokojení vychovatelé přemýšleli o práci a nabízeli co možná nejefektivnější metody a formy práce podle věkových a specifických zvláštností jednotlivců a skupin;
- e) disponovala vysoce odborně a lidsky kvalifikovanými pedagogy a nepedagogickými pracovníky, motivovanými ke stálému zvyšování vlastní a lidské kvalifikace.

Vzdělávací program je realizován v prostředí společně vytvořených sdílených hodnot, které zásadním způsobem ovlivňují všechny klíčové procesy a které se projevují v myšlení, cítění a chování všech členů společenství (žáků, studentů, pedagogických i nepedagogických pracovníků). Jsou to hodnoty, které jsou všemi členy školního společenství považovány za samozřejmé a nezpochybnitelné.

Společně sdílené hodnoty představují nejenom jistotu uvnitř kolektivu, ale také produkují nácvik vhodného a společensky žádoucího chování a jednání a zní:

Každý člen společenství bude usilovat o to, aby:

- a) se podílel na vytváření příjemné pracovní atmosféry a plnil své přidělené úkoly;
- b) svobodně se vyjadřoval k dění v Domově mládeže tak, že pomáhá hledat pozitivní změny, odpovídá za konstruktivní kritiku, která není drzá, urážlivá a nezasahuje nevinné a aktivně přispívá k realizaci těchto změn;
- c) ze svého jednání vyloučil lež, pomluvu, podvod a neuctivé chování vůči jinému člověku a jeho práci a nebyl proti tomuto jednání lhostejný;
- d) nesl odpovědnost za své skutky a jednání;
- e) respektoval právo na ochranu osobního vlastnictví a hájil osobní vlastnictví jiných i vlastnictví veřejné, tedy majetek školy;
- f) byl ochoten v případě potřeby nabídnout nezištnou pomoc druhému.

Důležitým úkolem DM je zajistit všem žákům a studentům odpovídající studijní podmínky, stravování a ubytování. Vytvořit jim nejvhodnější zázemí pro samostudium a pro využití volného času. Pobyť v Domově mládeže je organizován v souladu s vnitřním řádem a režimem dne. Žáci a studenti se zapojují do činností podle zájmu, přání, osobních předpokladů a potřeb zájmové a vzdělávací činnosti. **Výchovné působení je založeno na spolupráci, dialogu, partnerství a respektu a na rovném a nediskriminačním přístupu ke vzdělávání a výchově.**

V rámci výchovného a formativního působení pedagogických pracovníků, působících v DM, dochází současně **k posilování klíčových kompetencí**, které jsou uvedené ve školních vzdělávacích programech středních a vyšších odborných škol, které žáci a studenti navštěvují v rámci jejich vzdělávání. Jedná se o soubor vědomostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění.

Výchovné a formativní působení směřuje k tomu, aby se u žáků a studentů posilovaly:

a) Kompetence k učení

- pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, byli čtenářsky gramotní;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;

b) Kompetence k řešení problémů

- volili prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody, techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovali při řešení problému s jinými lidmi (týmové řešení);

c) Komunikativní kompetence

- vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovali;
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- aktivně se zúčastňovali diskusí, uměli naslouchat druhým, formulovali a obhajovali své názory a postoje;
- vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

d) Personální a sociální kompetence

- reálně posuzovali své fyzické a duševní možnosti, odhadovali důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, uměli přijímat kritiku i radu;
- měli odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovali o svůj fyzický i duševní rozvoj, byli si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly;
- uměli pracovat v týmu a podíleli se na realizaci společných pracovních i jiných činností;
- přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;

d) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednali odpovědně, samostatně, iniciativně nejenom ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovali si vlastní kulturní, národní a osobní identitu, s aktivní tolerancí přistupovali k identitě druhých; zajímali se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě;
- uznávali tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;

e) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- měli odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti;

f) Matematické kompetence

- efektivně aplikovali matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;

g) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- uměli pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- uměli pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- uměli komunikovat elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména s využitím sítě Internet;
- uměli pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů.

h) Kompetence k trávení volného času

- uměli účelně a smysluplně trávit svůj volný čas;
- ctíli a dodržovali zásady fair play;
- uměli si podle svých dispozic a zájmů vybrat činnosti, které rozvíjejí osobnost a obohatí ji;
- uměli používat aktivní trávení volného času jako kompenzaci těžkých situací či jednostranné zátěže ve škole;
- uměli odmítnout nevhodné nabídky pro neúčelné nebo jakkoli škodlivé či nebezpečné trávení volného času.

3. Délka, formy, metody a strategie výchovy a vzdělávání.

Základním prostředkem výchovných a formativních činností je prožitek, zážitek žáků a studentů, který je obohacuje v sebepoznání, rozšiřuje jejich vědomosti a dovednosti, jejich kompetence.

FORMY výchovně vzdělávací činnosti v Domově mládeže:

- kolektivní práce;
- individuální práce;
- individuální pohovory, rozhovory;
- průběžné, nenásilné a neformální působení;
- pravidelné aktivity;
- příležitostné aktivity;
- spontánní aktivity.

METODY výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže:

- rozhovor, řízený rozhovor;
- aktivizace, motivace žáků a studentů;

- beseda, přednáška;
- diskuse, řízená diskuse;
- vzdělávací projekt;
- testy, dotazníky, ankety;
- modelové situace.

Metody a formy vzdělávání a výchovy podporují aktivitu, sociabilitu, morálku, emocionální prožitek, kreativitu, samostatnost, odpovědnost a individualitu žáků. K tomu jsou voleny vhodné prostředky - pravidla, organizace života v domově mládeže, personální zázemí a materiálně technické podmínky

Výchovná práce v DM má svá specifika, která jsou zohledněna při tvorbě školního vzdělávacího programu domova mládeže. Odborným východiskem jsou znalosti z oblasti pedagogiky volného času doplněné o všechny zásady pedagogiky s tím, že vychovatel vede žáka a studenta:

- k samostatnosti, aktivnímu přístupu k životu, svobodě a zároveň k zodpovědnosti;
- k uvědomělému studiu, přípravě do vyučování;
- podporuje žáka a studenta v oblasti vzdělávání, motivuje ho k vytvoření vlastního stylu učení a režimu učení;
- pomáhá žákovi či studentovi odhalovat jeho silné i slabé stránky, hodnotí ho a pozitivně vede k sebepoznání;
- vytváří příležitosti pro týmovou práci organizováním společných činností, stanovuje mu přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve skupině, společnosti;
- učí žáka využívat a rozvíjet komunikativní dovednosti, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žáky vzájemně, mezi žákem a vychovatelem;
- vede žáka k diskusi o informacích, věcné argumentaci, vytváří prostor a podmínky pro svobodné vyjádření;
- učí žáky uplatňovat základní myšlenkové operace a postupy při řešení problémů, motivuje žáka k získávání informací k řešení problémů a ověřování si správnosti řešení;
- vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času;
- vede k tvořivosti, účasti na společné činnosti;
- poskytuje žákům odborné rady při všech jejich činnostech, problémech a nesnázích, např. zásady zdravého životního stylu, závislosti, problémy v oblasti socializace, problémy ve vztazích;
- výchovně využívá prožitků žáka k vytváření bezpečného a příjemného sociálního klima;
- vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě hodnotí, objasňuje význam a fungování společenství;
- podporuje zainteresovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomoci, respektovat a snažit se pochopit odlišnost ve všech úhlech pohledu;
- vede žáka k úctě nejen k jiným lidem, ale i k sobě samému, k přírodě, hodnotám apod.

STRATEGIE výchovné práce DM je akceptování požadavků pedagogiky volného času:

- a) požadavek dobrovolnosti- volný čas je oblast svobodné volby;
- b) požadavek na pedagogické ovlivnění volného času - pedagog má povinnost ovlivnit volný čas formou motivace a nabídky;
- c) požadavek přiměřenosti - aktivity musí být přiměřené věku, pohlaví a zájmu;

- d) požadavek na vyzdvižení kladných rysů osobnosti - prostředkem zde je povinnost pedagoga chválit, vyzdvihovat a hodnotit žáky a studenty vzhledem k jejich možnostem a schopnostem. Jeli třeba použít opačné prostředky nesouhlasu, musí se vztahovat k momentální činnosti, a žák musí přesně vědět, za co je kárán.
- e) požadavek zajímavosti a zájmovosti - pedagog musí být průvodcem po zájmových činnostech - nevnučuje, ale nabízí, motivuje a rozvíjí;
- f) požadavek aktivity - pedagog volí aktivity tak, aby se žáci a studenti při nich uplatnili a byli přiměřeně úspěšní;
- g) požadavek citovosti a citlivosti - aktivity by měli přinést pozitivní emoce a hodnocení mělo být citlivé;
- h) požadavek k prostoru pro seberealizaci - pedagog dbá na to, aby žáci a studenti měli pocit realizace a úspěšnosti.

Základní strategie vychází z plnění hlavních úkolů výchovy mimo vyučování:

1. Obnova sil, upevňování zdraví, změna druhu a charakteru činností, změna sociálního prostředí – relaxačně zdravotní úkol.
2. Seberealizace a osobnostní rozvoj – výchovně vzdělávací a sebezvzdělávací úkol.
3. Společenské uplatnění, činnost, aktivita – sociální úkol.

Strategie vychovatele vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí:

a) Kompetence k učení

Vychovatel vede žáka k:

- samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního a efektivního stylu a režimu učení;
- podporuje žáka očekáváním pozitivních výsledků, pomáhá mu zvládnout případný neúspěch, vede ho k adekvátnímu hodnocení svého úspěchu;
- zajišťuje žákovi vhodné klima pro učení a materiálně technické podmínky pro plnění jeho vzdělávacích úkolů;
- spolupracuje se školou a rodinou žáka či studenta.

b) Kompetence k řešení problémů

Vychovatel:

- připravuje pro žáky a studenty aktivity vyžadující týmovou spolupráci;
- zajišťuje žákovi či studentovi materiálně technické vybavení pro volbu a výběr prostředků a pomůcek k přípravě na vyučování či dalšímu zájmovému vzdělávání;
- vede žáka k uplatňování vhodných myšlenkových operací při řešení problému, k jejich následnému vyhodnocení;
- je nápomocný při adaptaci žáka na nové prostředí přenosem ověřených způsobů řešení;
- vede žáka k získávání věrohodných informací potřebných k řešení problémů a k jejich ověření;
- pomáhá žákovi či studentovi hledat nové postupy řešení problémů tak, aby byly vhodné jeho věku, mentalitě, intelektu a dalším specifikám.
- pomáhá mu vyhodnotit rizika, dopady a důsledky řešení.

c) Komunikativní kompetence

Vychovatel:

- učí žáka či studenta rozvíjet a využívat komunikativní dovednosti;
- vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i mezi žáky a studenty navzájem;
- vede žáky i studenty k diskusi, k věcné argumentaci, vytváří prostor a pravidla pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je vzorem pro vedení konstruktivní a věcné komunikace;
- komunikuje se žáky i studenty s cílem předat jim všechny potřebné informace pro bezpečný a aktivní život v domově mládeže.

d) Personální a sociální kompetence

Vychovatel:

- je průvodcem žáka při hledání jeho silných a slabých stránek, pravidelně hodnotí jeho práci;
- vede žáka či studenta k sebepoznávání, schopnosti sebereflexe, korekci svého jednání a chování;
- vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci, stanovuje žákovi či studentovi věku a schopnostem přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo v různých vhodných nebo institucionálních skupinách (výchovná skupina, domov mládeže);
- pomáhá vytvářet vhodné společné normy chování a jednání;
- vytváří prostor pro vytváření pozitivního sociálního klimatu a napomáhá ho upevňovat.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vychovatel:

- vede žáky k odpovědnému jednání a chování;
- využívá prožitků žáka a vytváří prostředí pro rozvoj demokratického myšlení a jednání;
- motivuje žáka k vedení diskuse, vyjadřování otevřeného, kritického názoru či konstruktivního řešení, vede ho k věcné a neurážlivé argumentaci, respektovat a být respektován;
- vede žáka k odpovědnému jednání a schopnosti nést důsledky svých činů, vychovává žáka či studenta k respektování společenských norem a zákonů, včetně norem domova mládeže;
- vede žáka či studenta a podporuje jeho rozvoj v oblasti tolerance, osobní disciplíny a respektu odlišnosti;
- podporuje zájem o občanský život.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vychovatel:

- pomáhá žákovi a studentovi orientovat se v oblasti trhu práce;
- vytváří situace k vytváření pozitivního vztahu k práci a rozvoje zodpovědnosti.

g) **Matematické kompetence**

Vychovatel:

- vytváří situace vhodné pro aplikaci matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**

Vychovatel:

- vytváří a zajišťuje podmínky pro práci s informační a komunikační technologií,
- vede žáka či studenta k posuzování rozdílné věrohodnosti různých informačních zdrojů.

i) **Kompetence k trávení volného času**

Vychovatel:

- vytváří podmínky a příležitosti pro účelné využívání volného času žáků a studentů;
- podporuje žáka v jeho rozvoji a k tvořivosti;
- motivuje žáka ke společným volnočasovým činnostem;
- vytváří prostor a podmínky pro realizaci činností souvisejících s primární prevencí proti nežádoucím sociálně patologickým jevům;
- podporuje žáka a motivuje ho k vedení správného a zdravého životního stylu, vytváří podmínky pro pozitivní zážitky s tím související;
- připravuje nabídku spontánních zájmových činností, podporuje svobodu v rozhodování a aktivitu.

Výchovný program je rámcovým programem pro práci vychovatelů, programem otevřeným, který si může vychovatel dotvářet podle svých schopností, možností a dovedností v souladu se současnými poznatky vědy a současnými možnostmi při současné akceptaci zralosti a potřeb žáků a studentů ubytovaných v domově mládeže. Všechny aktivity jsou zaměřeny na postupné naplňování cílů a posilování kompetencí dle strategií uvedených výše.

Obsah výchovného programu je rozdělen vzhledem k věku žáků a studentů ubytovaných v domově mládeže na tři základní celky:

- a) **adaptace** na nové podmínky osobního i pracovního život – žáci 1. ročníků středních škol;
- b) **osobnostní rozvoj** – žáci 2. a 3. ročníku čtyřletých studijních oborů vzdělání;
- c) **uplatňování získaných kompetencí** v osobním i pracovním životě – žáci posledních ročníků čtyřletých a tříletých oborů vzdělávání.

4. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení ubytování

Přijímání k ubytování

1. Při umístování žáka nebo studenta do DM přihlíží ředitel školy ke vzdálenosti místa jejich bydliště, dopravní obslužnosti z místa jejich bydliště, k jejich sociálním poměrům a zdravotnímu stavu.

2. O umístění žáka nebo studenta do DM se rozhoduje na základě přihlášky podané zákonným zástupcem nezletilého žáka, zletilým žákem nebo studentem. Zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student podává přihlášku na každý školní rok. Termín pro podání přihlášky do domova stanoví ředitel školy a informuje o něm studenta, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.
3. Ubytování v DM se poskytuje na dobu jednoho školního roku. Neplní-li žák či student řádně své povinnosti, může mu být přihláška na příští školní rok odmítnuta.
4. Ředitel školy písemně vyrozumí studenta, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka o umístění nebo neumístění do domova.
5. Před nástupem do DM je nutné předložit potvrzení o zaplacení předepsané zálohy.

PRŮBĚH UBYTOVÁNÍ

Vychovatelky spolupracují s žáky, rodiči žáků, školami a jinými subjekty.

Rodičům nezletilých žáků a zletilým žákům a studentům jsou poskytovány kvalitní služby a vztahují se na ně všechna práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 561/2009 Sb., školského zákona, v platném znění a navazujícími prováděcími předpisy.

Ve vztahu ke školám vystupuje DM jako partner, který se podílí na výchově a vzdělávání, formuluje si své vlastní výchovné cíle v návaznosti na výchovně vzdělávací činnost jednotlivých škol. Vedoucí a skupinové vychovatelky informují školy o podstatných otázkách s výchovou a vzděláváním souvisejících a účinně s nimi spolupracují.

Domov mládeže velmi úzce spolupracuje s dalšími institucemi, které nějakým dílem participují na jeho hlavní činnosti, a které poskytují odborné, psychologické, sociální, právní a lékařské služby. V případě potřeby spolupracují také s Policií ČR.

Pravidla pro hodnocení žáků a studentů ubytovaných v DM

Cíle hodnocení:

- a) výchovné využití výsledků hodnocení, podpora k upevnění pozitivních stránek žáků a studentů;
- b) zdroje pro zajištění informovanosti zákonných zástupců;
- c) získání diagnostických informací pro závěrečné hodnocení;
- d) nalezení východisek pro pokračování výchovného procesu – motivace k sebevýchově.

Kritéria pro hodnocení žáků a studentů vychovatelem:

- přístup ke studiu (výsledky studia, přístup ke studiu, úsilí o osobní růst);
- ochota žáků zapojovat se do dění DM (režim dne, úklid, plán);
- přístup k vytváření přátelského prostředí (přijetí a dodržování vnitřních norem a domluvených ujednání - řád, režim, dodržování pokynů vychovatelů, komunikace s dalšími ubytovanými žáky, vychovateli a dalšími pracovníky školy).

Hodnocení se vede dialogem, je otevřené a objektivní na základě předem známých pravidel.

VLASTNÍ ČINNOST DM

Druh aktivity	Místo	Čas	Popis a výstupy
Posilování	Posilovna školy	dle rozpisu	Kondiční cvičení, zvyšování fyzické zdatnosti, relaxace, společné zážitky
Tělovýchova a sport	tělocvična školy	dle rozpisu	Zvyšování fyzické zdatnosti, relaxace, společné zážitky
Relaxační cvičení	herna	dle zájmu	Kondiční cvičení- dívky, zvyšování kondice, relaxace
plavání	Plavecký bazén Vsetín	Dle zájmu	Zvyšování fyzické zdatnosti, zdravotní efekt, relaxace, společné zážitky
in line bruslení	Hřiště nebo okolí	Dle zájmu	Kondiční cvičení, zvyšování fyzické zdatnosti, relaxace, společné zážitky
squash	Zařízení jiného majitele Vsetín	Dle zájmu	Zvyšování fyzické zdatnosti, relaxace, společné zážitky
„kutírna“	Domov mládeže	Dle zájmu	Společné zážitky, vztah k práci, profesní orientace, týmová spolupráce
Příprava pokrmů, životní styl	Domov mládeže-kuchyně	Dle zájmu a plánu	Kroužek vaření, udržování tradic – vánoce, velikonoce a další – vztah práci, trpělivost, společné zážitky, rozvoj sebevědomí a jáství
Rukodělné práce	Domov mládeže	Dle zájmu a plánu	Fimo, malování na hedvábí, encaustic, tvorba dekorací dle ročních období, tvorba dárečků a další výtvarné a rukodělné činnosti, společné zážitky
Prezentace dovedností žáků a studentů	Chodby domova mládeže	Dle zájmu	Výstavy prací žáků a studentů – podpora rozvoje zdravého sebevědomí, hodnocení, sebeprezentace.
Rozvoj čtenářské gramotnosti	Knihovna domova mládeže	Dle zájmu	Zlepšování čtenářských znalostí, povinná četba k maturitě, zábava, relaxace, informace, rozvoj komunikativních dovedností.
Rozvoj čtenářské gramotnosti	Veřejná knihovna Vsetín	Dle nabídky	Zlepšování čtenářských znalostí, povinná četba k maturitě, zábava, relaxace, informace, rozvoj komunikativních dovedností.
Návštěvy kulturních akcí	Kulturní dům Vsetín	Dle nabídky	Návštěva kulturních akcí - rozvoj kompetence k trávení volného času, občanské kompetence, kompetence sociální a personální.

Návštěvy kulturních akcí	Lidový dům Vsetín	Dle nabídky	Návštěva kulturních akcí - rozvoj kompetence k trávení volného času, občanské kompetence, kompetence sociální a personální.
Návštěvy kulturních a jiných volnočasových akcí	„Archa“ Vsetín	Dle nabídky	Návštěva kulturních akcí - rozvoj kompetence k trávení volného času, občanské kompetence, kompetence sociální a personální.
Návštěvy kulturních akcí	Kino Vatra Vsetín	Dle nabídky	Návštěva kulturních akcí - rozvoj kompetence k trávení volného času, občanské kompetence, kompetence sociální a personální.
Návštěvy kulturních akcí	Divadlo Zlín	Dle nabídky	Návštěva kulturních akcí - rozvoj kompetence k trávení volného času, občanské kompetence, kompetence sociální a personální.
Kulturní činnost v domově mládeže	Společenská místnost Domova mládeže	Dle zájmu	Hra na hudební nástroje- rozvíjení dovedností, společné zážitky, zvyšování kulturního povědomí a vnímání odlišností.
Vzdělávání a volnočasové aktivity	Domov mládeže WIFI, ICT	Dle zájmu a potřeb	Informace, studijní i osobní účel, data, hry
Vzdělávání a seberozvoj	Domov mládeže	Dle potřeb	Seberozvoj a sebepoznání

Ukončení ubytování

Žákovi nebo studentovi je v průběhu školního roku ukončeno umístění v DM, pokud:

- a) o to požádá písemně zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student,
- b) zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student opakovaně neuhradil úplatu za ubytování ve stanoveném termínu a nedohodl s ředitelem školy jiný termín úhrady,
- c) žák nebo student přestal být žákem střední školy nebo studentem vyšší odborné školy,
- d) žákovi nebo studentovi bylo povoleno přerušování vzdělávání,
- e) žák nebo student byl vyloučen z DM;
- f) žák nebo student se přestěhoval do místa, kde právnická osoba vykonává činnost školy, která ubytovanému žákovi nebo studentovi poskytuje vzdělávání.

;

5. Podmínky pro výchovu a vzdělávání žáků se SVP

Žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je podle právních norem osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se pro účely školního vzdělávacího programu domova mládeže rozumí nezbytné

úpravy poskytované ubytovací služby odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám ubytovaného žáka nebo studenta.

DM eviduje prvotně tyto žáky prostřednictvím přihlášky k ubytování. Vychovatelka, která má ubytovaného žáka či studenta přiděleného v daném školním roce do skupiny, kontaktuje na začátku školního roku jeho rodiče, třídního učitele a získává informace o, školou nebo poradenským zařízením, doporučených vzdělávacích opatřeních.

Žákům a studentům pomáhá pak vychovatelka individuálním přístupem zejména v oblasti zvládnutí studijních povinností, tedy v přípravě na vyučování. Zde je upřednostňována a podporována filozofie intenzivní přípravy na vyučování, která do určité míry kompenzuje funkční deficit žáka či studenta ubytovaného v DM. Vychovatelka ve spolupráci s třídním učitelem stav průběžně sleduje a vyhodnocuje, případně navrhuje další opatření.

V DM je věnována také pozornost žákům a studentům nadaným či mimořádně nadaným. Za nadaného žáka či studenta se považuje ten, kdo při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka či studenta se považuje především ten, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení.

Pro žáky sportovně nadané vytváří DM dobré podmínky k rozvoji jejich talentu. Děje se tak především přizpůsobením režimu dne pro umožnění jejich tréninkových aktivit. Kromě podpory sportovně nadaných žáků a studentů jsou v domově mládeže vytvářeny podmínky také pro žáky a studenty umělecky nadané, a to např. pro potřeby hry na hudební nástroje, tance atd. Nejen prostřednictvím potřebného prostoru, času, ale i vytvoření dalších podmínek dle specifiky daného talentu, pokud je to silách a možnostech domova mládeže.

V případě žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami či žáků a studentů nadaných či mimořádně nadaných, je možné jednat s vedením školy a společně hledat řešení pro odstranění bariér při poskytování ubytovací služby.

6. Popis personálních, materiálních a ekonomických podmínek

Přímou pedagogickou činnost vykonávají vychovatelky s odbornou kvalifikací, kterou upravuje zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, v platném znění. V souladu s § 24 zmíněného zákona a vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a ročního Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků prohlubují a rozšiřují své odborné kompetence. Ke svému dalšímu vzdělávání využívají formy samostudia i školou či jinými vzdělávacími institucemi organizovaných vzdělávacích aktivit. Získané znalosti a dovednosti využívají při práci s ubytovanými žáky a studenty.

Pracovní doba pedagogických i nepedagogických pracovníků se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů. Přestávky a odpočinek jsou předmětem vnitřní

směrnice ředitele školy. Pracovní doba je evidována v denním záznamu, rozpisu služeb vychovatelů a měsíčním výkazu práce.

Vedoucí vychovatelka a dvě skupinové vychovatelky a bezpečnostní pracovníci mají své zázemí ve vychovatelně, kde je k dispozici pracovní stůl, počítač připojený k vnitřní síti a internetu, telefon, sedací nábytek pro návštěvu a úložné prostory. V průběhu noční služby je k dispozici odpočinková místnost s hygienickým zázemím. Pořádek, čistotu, údržbu a vytápění objektu má ve své pracovní náplni údržbář a jedna uklízečka.

a) Pro ubytování žáků a studentů

Žáci a studenti jsou ubytováni ve dvou nebo třílůžkových pokojích se společným sociálním zařízením na poschodí. Základním vybavením pokoje je pro žáka či studenta lůžko s úložným prostorem, pracovní místo, židle, skříňka, noční stolek, šatní skříň, polička a lampička. Ubytovaným se poskytuje také ložní prádlo. Žáci mají k dispozici zamykatelný botník u vstupu do domova mládeže, dvě kuchyňky vybavené sporákem s troubou, mikrovlnnou troubou, rychlovarnou konvicí a lednicí k uložení potravin.

Pro vzdělávání, výchovu a volný čas

V budově DM jsou dvě společenské místnosti vybavené televizorem, v jedné z nich je k dispozici klavír. Žáci a studenti mohou využívat pro mimoškolní vzdělávání i volný čas dobře vybavenou knihovnu. Součástí DM jsou dvě studovny, herna, učebna s výpočetní technikou. Ubytování žáci a studenti mají k dispozici školní tělocvičnu a posilovnu.

Žáci a studenti ubytovaní v DM mohou využívat stravovacích služeb poskytovaných školní jídelnou s vlastní kuchyní a celodenních stravováním.

7. Popis podmínek BOZ

Ubytování žáci a studenti jsou prokazatelně seznámeni s předpisy a opatřeními vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví nejméně dvakrát za školní rok a vždy při činnostech, kde je zvýšené riziko poškození zdraví, podle osnovy:

- prevence BOZP
- seznámení s možnými riziky při pobytu v DM
- seznámení s vnitřním řádem
- seznámení s provozními řády jednotlivých oblastí pobytu
- seznámení s režimem a organizací v DM

Domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid.

DM je zabezpečen proti vniknutí cizích osob. K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků postupuje škola ve smyslu pokynu MŠMT, č. j. 37 014/2005-25, ze dne 1. 2. 2006 a v souladu s obecně platnými právními předpisy.

Vychovatelé na začátku školního roku prokazatelným způsobem seznamují žáky a studenty ubytované v DM s postupy vedoucími k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. DM zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků a studentů při všech činnostech a akcích, které souvisí s výchovou a vzděláváním personálním a materiálním technickým zabezpečením a prokazatelným proškolením.

Problematika bezpečnosti a zdravého životního stylu je také součástí minimálního preventivního programu v rámci prevence nežádoucích sociálních jevů. Ochrana a bezpečnost zdraví je v práci vychovatelů součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka. Vychovatelé i další pracovníci DM jsou dle zákona povinni dbát o bezpečnost a zdraví ubytovaných. Vyhledávají a zjišťují možná rizika vyplývající z provozu a činnosti DM. Seznamují žáky a studenty s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s postupy, které zvyšují jejich bezpečí. Žáci jsou seznámeni vždy s nástupem do DM (dále pak jednou ročně) s riziky a jsou upozorněni na nevhodnost či vhodnost některého jednání a svým podpisem to potvrzují.

V domově mládeže jsou prováděny pravidelné a důsledné kontroly technického rázu - revize zařízení - rovněž potvrzené podpisem ubytovaných. Žáci a studenti jsou proškoleni o první pomoci. Jsou zpracovány provozní řady pobytů v DM, sportovišť, kuchyněk atd. V DM je vytvářeno bezpečné a hygienické prostředí v souladu s platnými předpisy, normami atd. Jsou vytvářeny vhodné psychosociální podmínky jako klidné prostředí, vhodné sociální klima. Všichni zaměstnanci respektují potřeby ubytovaných a vyladují požadavky ubytovaných navzájem. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, hygieny a požární ochrany jsou součástí vnitřních směrnic jako je řád domova mládeže a řád školní jídelny. Rovněž v zájmových útvarech jsou žáci a studenti prokazatelně seznámeni s předpisy a bezpečností. Všechny úrazy jsou vychovatelem evidovány v Knize úrazů a hlášeny zákonným zástupcům nezletilých žáků.

Možná rizika

- spojená s pobytem v DM, tělocvičně, posilovně;
- rizika vyplývající ze sportovní činnosti;
- rizika vyplývající z chování žáků a studentů (patří zde i šikana, kybershikana a další chování, které zesměšňuje a napadá jiné osoby);
- rizika související s kouřením;
- rizika související s požíváním návykových a zdraví škodlivých látek;
- rizika úrazů na chodbách DM a školní jídelny (skleněné výplně dveří);
- rizika v období nočního klidu;
- rizika spojená se špatným stravováním (anorexie, bulimie atd.).

Ke všem těmto rizikům jsou a nadále budou přijímány vhodná opatření:

- výchovná - dodržování vnitřního řádu, výchovná opatření, preventivní program sociálně patologických jevů, seznamování bezpečností a pravidly požární ochrany a ochrany zdraví;
- organizační- namátkové kontroly žáků, studentů, ale i výchovných pracovníků;
- organizování pedagogického dohledu - v DM, školní jídelně, tělocvičně, posilovně
- technická zjištění, zapsání a odstranění závad, kontroly, revize;
- kontrola a vyhodnocení dodržování vnitro organizačních směrnic.

Ochrana bezpečnosti a zdraví žáků a studentů je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání realizované ze strany vychovatelů v DM. Je v souladu s Minimálním preventivním programem SPŠS Vsetín a Programu proti šikanování SPŠS Vsetín. Cílem výchovně vzdělávací práce je žák, student odpovědný za své chování a jednání, způsob života v míře přiměřené věku a schopnostem. Cílem prevence sociálně patologických jevů a ochrany zdraví žáků a studentů v DM je vytvořit prostředí, které respektuje a podporuje jejich zdraví, je prostředím bezpečným. Při řešení různých situací využíváme rad odborníků např. již zmíněných preventistů, psychologů, kurátorů pro mládež atd.

V rámci prevence se klade důraz především na oblast:

- užívání návykových látek
- patologie jako hráčství, nevhodné stravování- bulimie, anorexie
- vandalismus, šikana, kyberšikana
- záškoláctví, ohrožování mravní výchovy mládeže
- kriminalita a delikvence.

8. Evaluace ŠVP

Všechny vychovatelky si uvědomují náročnost pedagogické práce, která klade značné nároky zejména na osobnost pedagoga, potřebě celoživotního vzdělávání, požadavku na schopnost jednat s lidmi, získat a udržet autoritu, vést jiné lidi, působit jako vzor. Tato profese patří do profesí pomáhajících, a proto je u ní velmi důležitá osobní psychická odolnost a vyrovnanost.

Vychovatel je žákům a studentům nejenom průvodcem na cestě za vzděláním, ale také inspiruje, motivuje a je zárukou bezpečí a dodržování jasných a platných pravidel společného soužití. Jeho úkolem je nabízet bohatý a pestrý program, podporovat žáka jako člověka, vnímat jej jako individualitu a respektovat ji. Podporovat jeho tvořivost a aktivitu. Neustále usilovat o harmonizaci kolektivu v mezilidských vztazích. Zaměřovat se na povzbuzení a ohodnocení slušného a mravního chování a jednání žáků a studentů. Rozvíjet jejich samostatnost, schopnost kooperace s ostatními, vést je k pozitivnímu myšlení. Organizovat volný čas žáků a studentů a tím také předcházet nežádoucímu sociálnímu jednání. V rámci možností předcházet kázeňským problémům. Podporovat žáky a studenty ve všech oblastech lidského bytí – zdraví, kultura, sport, vzdělání, společenství. Vychovatel velmi úzce spolupracuje s učiteli žáků a studentů na jejich středních a vyšších odborných školách a s jejich rodiči či zákonnými zástupci.

Všichni pedagogičtí pracovníci, pracující v DM, usilují o prohloubení a rozšíření kompetencí v oblastech:

- a) **obecně lidské vlastnosti** – paměť, pozornost, přiměřené volní vlastnosti, schopnost prožívat a ovládat své emoce, altruismus, spravedlivost, pracovitost.
- b) **vlastnosti obzvláště důležité pro pedagogy** – empatie, komunikativnost, dovednosti verbálního i neverbálního sdělování, umění naslouchat, přiměřená míra dominance, zvládání náročných životních situací, nekonfliktnost, pozitivní ladění, optimismus, pozitivní vztah k lidem

specifické požadavky na vychovatele a pedagogy volného času – práce s jedinci různého věku, založení, z různého sociokulturního prostředí, s různými postiženími a hendikepy, s talenty.

Metodika se vztahuje na vymezení oblastí kvality, kritérií a indikátorů kvality, kterými se škola bude zabývat v období školního roku 2013/2014 - 2017/2018, tedy v období 5 školních let. Kvalita je posuzována ve dvou hlavních oblastech A) Kvalitou domova mládeže a B) Kvalitou kurikula. Každá z těchto oblastí je členěna do podoblastí, pro které jsou stanoveny konkrétní kritéria kvality.

A) Kvalita DM

Podoblast 1. Koncepce

DM má jasně formulovaný a strukturovaný program.

V rámci svých možností se škola trvale zabývá rekonstrukcí vzdělávacího obsahu a hodnocením vzdělávacích postupů, použitých metod a forem práce a výsledků své činnosti. DM má osobitost (vlastní přístup, étos) a charakteristický ideál jednání a chování – společně sdílené hodnoty.

DM je místem realizace vhodných volnočasových žáků a studentů v něm ubytovaných.

Podoblast 2. Řízení a komunikace

Učitelé i žáci a studenti souhlasně přijímají koncepci i vzdělávací program domova mládeže. Vedení školy stanovuje vnitřní řád domova mládeže a jeho uplatňování.

DM má hodnotné sociální klima podporující pracovní úsilí.

DM má svůj řád a jasná pravidla, jasný systém hodnocení žáků i pedagogů.

DM má hodnotnou komunikaci s veřejností, zejména s rodiči žáků. O tom, co zamýšlí a co se děje pravdivě veřejnost informuje.

DM má s ohledem na finanční možnosti inovovanu materiálně technickou základnu a sám vyhledává mimorozpočtové zdroje.

DM realizuje projektové aktivity financované z mimorozpočtových zdrojů.

Podoblast 3. Pedagogové

Pedagogové domova mládeže jsou plně kvalifikovaní pro svoji práci a mají o své žáky a studenty zájem.

Pedagogové domova mládeže prokazují kvalitu své práce vysokou motivovaností žáků a studentů k učení a vhodným volnočasovým aktivitám.

Pedagogové domova mládeže mají autoritu mezi žáky a studenty i mezi rodičovskou veřejností.

Mezi vychovateli je hodnotné sociální i pracovní klima.

Pedagogové domova mládeže jsou odborně zdatní ve svých vzdělávacích oborech.

Pedagogové domova mládeže se průběžně vzdělávají ve své profesi.

Pedagogové domova mládeže své žáky a studenty znají a formy a metody přizpůsobují potřebám žáků a studentů.

Pedagogové domova mládeže o své práci diskutují.

Pedagogové domova mládeže vystupují vůči rodičům profesionálně, jejich přístup k rodičům je klientský.

Podoblast 4. Žáci a studenti

Žáci a studenti přispívají k hodnotnému sociálnímu klimatu DM, výchovných skupin.

Podoblast 5. Podmínky

DM je dobře technicky vybaven (ICT).

DM má vyhovující prostředí, které vhodně podporuje různé druhy a typy volnočasových aktivit.

B) Kvalita kurikula

Oblasti:

1. Realizovatelnost a praktičnost
2. Odborná správnost
3. Jasnost a srozumitelnost
4. Otevřenost a sevrženost

Každoroční sebehodnocení s konkrétním zaměřením na sledovanou oblast se realizuje pomocí pozorování, rozhovorů a dotazníků. Dalšími zdroji sebehodnocení jsou inspekční zprávy, náměty a připomínky rodičů, spádových škol, zřizovatele a názory široké veřejnosti. Z výsledků sebehodnocení jsou vyvozována opatření směřující ke zvýšení kvality činnosti DM.

9. přílohová část

Vnitřní řád DM

Zpracovala: Miroslava Obrová a kolektiv vychovatelek

Ve Vsetíně, dne 1. 9. 2017

.....
vedoucí vychovatelka

.....
ředitel SPŠS Vsetín